

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-72079556-610-23000075
Konu : Soru Önergeleri (7/44287)

ACELE

7/44287 GK/SS

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 14.05.2026 tarihli ve 1859258 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Amasya Milletvekili Sayın Reşat KARAGÖZ tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/44287 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek: 7/44287 Cevap Metni (3 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 258EC4D1-0CDB-444B-83A4-A3E67096859C

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-cbys>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA

KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için: Aynur İLHAN ÇAK
Sosyal Çalışmacı
Telefon No: (312) 705 73 30

Amasya Milletvekili Sayın **Reşat KARAGÖZ**'e Ait 7/44287 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni

Bakanlığımızca tüm şehit yakınları, gazi ve gazi yakınlarına ayırım gözetilmeksizin hizmet verilmektedir.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile “Şehitlerimizin hatıralarının yaşatılması, şehit yakınları ile gazilerin her türlü mağduriyet ve mahrumiyetten korunması amacıyla; ulusal politika ve stratejilerin belirlenmesi amacıyla gerekli çalışmaları koordine etmek, şehit yakınları ile gazilere yönelik sosyal hizmet ve yardım faaliyetlerini yürütmek, bu alanda ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile gönüllü kuruluşlar arasında iş birliği ve koordinasyonu sağlamak” görevi Bakanlığımız tarafından yürütülmektedir.

Öte yandan şehit yakınları, gazi ve gazi yakınlarına ilişkin iş ve işlemler Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığınca tarafımıza sağlanan hak sahiplik verileri doğrultusunda yürütülmektedir. Bu kapsamda, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu’nun Ek 1’inci maddesi uyarınca tanınan istihdam hakkına ilişkin iş ve işlemler ile ücretsiz seyahat kartı düzenlenmesine yönelik iş ve işlemler Bakanlığımız tarafından yerine getirilmektedir. Anılan hizmetlere ilişkin başvurular başvuru esasına göre alınmakta ve söz konusu başvurulara ilişkin kayıtlar Bakanlığımız nezdinde tutulmak suretiyle ilgili iş ve işlemler tesis edilmektedir. Bu doğrultuda, 3713 sayılı Kanun kapsamında 8.423 şehit, 8.191 yaşayan gazi; 5434/45-5510/47-1 sayılı Kanun kapsamında 5.708 şehit, 4.567 yaşayan gazi; 2330 sayılı Kanun kapsamında 3.970 şehit, 2.056 yaşayan gazi; 5434/64-5510/47-8 sayılı Kanun kapsamında 932 şehit ve 690 yaşayan gazi; 15 Temmuz kapsamında 253 şehit, 2.737 gazi ve 1005 sayılı Kanun kapsamında ise 21.995 muharip gazinin söz konusu kanunlar kapsamında değerlendirildiği görülmektedir.

Mevcut durumda şehit yakınları, gazi ve gazi yakınlarına aylık bağlanması, kamuda istihdam hakkı sağlanması, ücretsiz seyahat kartı verilmesi, faizsiz konut kredisi verilmesi, elektrik enerjisi ücret indirimi, su ücret indirimi, ek ödeme (tütün ikramiyesi), bayram ikramiyesi, emeklilik ikramiyesi, öğrenim yardımı, emlak vergisi muafiyeti, özel öğretim kurumlarından ücretsiz yararlanma gibi ekonomik, sosyal, barınma, sağlık, çalışma hayatını da içine alacak şekilde birçok hak ve imkan sağlanmaktadır. Her hak ve imkanın kullanımı, tabi olunan mevzuata, statüye ve rütbeye göre farklılık göstermekte ve ilgili mevzuatında kimlerin hangi hak ve imkanlardan faydalanabileceği belirtilmekte olup, hakların kullanımı noktasında ise ilgili kurumlara başvurular gerçekleştirilmektedir. Söz konusu haklardan yararlanılmasına ilişkin veriler, ilgili kamu kurum ve kuruluşları tarafından kayıt altına alınmaktadır.

Aynı zamanda şehit yakınları ve gazilerimize verilen hizmetin kalitesini ve etkinliğini artırmak, şehit ve gazilere ait verileri bütünleşik bir sistem altında toplamak amacıyla Bakanlığımız tarafından Ulusal Şehit Gazi Bilgi Sistemi oluşturulması çalışmaları sürdürülmektedir. Bu kapsamda Milli Savunma Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı ile protokol imzalanmış olup ilgili kurumlardan hak sahiplerine ait veriler alınmaya başlanmıştır. Ayrıca Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığı ile veri ihtiyaçları doğrultusunda veri paylaşımına yönelik protokol süreçleri yürütülmektedir.

Yapılan mevzuat düzenlemeleri ve uygulamalar kapsamında, şehit yakınları, gazi ve gazi yakınlarının sosyal ve ekonomik haklarının güçlendirilmesine yönelik önemli adımlar atılmıştır. Bu kapsamda gerçekleştirilen düzenlemeler aşağıda sunulmuştur:

2012 yılında, er, erbaş ve köy korucularına malullüklerine neden olan hastalık ve yaralanmalarda meydana gelen ilerlemeler doğrultusunda kontrol muayenesi talep etme hakkı tanınmıştır; başkasının yardım ve desteği olmadan yaşamak için gereken hareketleri yapamayacak derecede malul olanlara ödenen bakım desteği bir asgari ücret tutarından iki asgari ücret tutarına yükseltilmiştir; ayrıca terörle mücadelede şehit olanların yakınlarına tanınan istihdam hakkı 1'den 2'ye çıkarılmıştır. Bu çerçevede son beş yıl içerisinde 5.964 kişi bu haktan yararlanarak kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilmiştir.

2013 yılında, terör, asayiş, güvenlik ve harp malulleri ile er ve erbaşlara bağlanan aylıklarda %25 oranında artış sağlanmış; vazife ve harp malullüğü kapsamındaki Türk Silahlı Kuvvetleri ve Emniyet Teşkilatı mensubu güvenlik görevlilerinden hayatını kaybedenlerin yakınlarına iki, malul olanlara ise bir istihdam hakkı tanınmış; aynı zamanda çalışmaya devam eden malullerin maluliyet aylığı kesilmeyerek iki aylığı birden alma ve sonraki çalışmalarından dolayı emekli olabilme imkânı getirilmiştir.

Yapılan düzenlemeler kapsamında; şehitlerin anne ve babalarına bağlanan aylıklarda muhtaçlık şartı kaldırılmış, şehit er ve erbaşların anne ve babalarına bağlanan aylıkların asgari ücretten az olmaması güvence altına alınmış, ağır engelli gazilere sağlanan bakım desteği iki asgari ücret tutarına yükseltilmiş, vazife ve harp malulü olup daha önce faizsiz konut kredisi ve ücretsiz seyahat kartı hakkından yararlanamayanların da bu haklardan faydalanmaları sağlanmıştır.

2016 yılında, şehit yakınları, gazi ve gazi yakınlarına öğrenim durumları itibarıyla ihraz ettikleri ünvanlara (mühendis, psikolog vb.) atanmaları sağlanmış; aynı zamanda şehitlerin eş veya çocuklarından birisi, eş ve çocuğu yoksa ana veya babasından birisi tarafından alınacak araçların ilk iktisabının bir defaya mahsus olmak üzere Özel Tüketim Vergisinden (ÖTV) muaf tutulması sağlanmıştır.

2017 yılında, gazilerin istihdam hakkından bizzat kendilerinin yararlanmaları ve ilköğretim, ortaokul ve ilkokul mezunu gazilerin memur ünvanlı kadro ve pozisyonlara atanabilmeleri sağlanmış ve daha önce ataması yapılan gazilerin memur kadrolarına geçişleri gerçekleştirilmiş; iki istihdam hakkı olan şehit yakınlarımızdan ana, baba veya kardeşlerin bu hakkı kullanmaması durumunda iki iş hakkının da şehidimizin eş veya çocukları tarafından kullanılabilmesi sağlanmıştır.

2018 yılında, emeklilere ödenen bayram ikramiyesinden şehit yakınları ve gazilerin de yararlanmaları sağlanmıştır.

2020 yılında, malul gazilerimize maluliyetlerinden sonraki 20 yıl sigortalılık ve 5.000 gün prim ödeme süresinde ikinci emekli olma hakkı sağlanmıştır.

2022 yılında, Türk Hava Yolları ile imzalanan protokol kapsamında ücretsiz seyahat kartı sahibi şehit yakınları, gazi ve gazi yakınlarına uçak biletlerinde %50 indirim; 2024 yılında ise AJet ile imzalanan protokol kapsamında ücretsiz seyahat kartı sahibi hak sahiplerine; iç hatlar ve KKTC seferlerinde %50 indirim, dış hatlarda %20 indirim imkânı sunulmuştur.

2025 yılında, özel okullarda ücretsiz eğitim gören şehit ve gazi çocuklarının servis hariç olmak üzere yemek, pansiyon, kitap-kırtasiye, kıyafet, etüt ile uluslararası diploma ve sertifika programlarından ücretsiz yararlanmaları sağlanmış; bununla birlikte şehit yakınları, gazi ve gazi yakınlarına Merkezi Hekim Randevu Sistemi (MHRS) üzerinden öncelikli randevu alma hakkı tanınmış ve şehit yakınları ve gazilere ikametlerinde kullandıkları doğal gaz için %50 indirim uygulanması imkânı sunulmuştur. Bununla birlikte şehit yakınları, gazi ve gazi yakınlarına vakıf

üniversitelerinde ek kontenjan imkanı sağlanarak burslu öğrenim görme hakkı tanınmış; yükseköğretim kurumları bünyesindeki lisansüstü programların mevcut kontenjanlarına ilave kontenjan verilmesi sağlanmıştır.

Ayrıca atama teklifi yapılan şehit yakınları ile gazi ve gazi yakınlarının istihdam edilecekleri kamu kurumlarına alıştırma süreçlerinin kolaylaştırılması, memuriyete ilişkin hak ve yükümlülükleri konusunda bilgilendirilmeleri ve farkındalık oluşturmak amacıyla İstihdam Öncesi Oryantasyon Programları düzenlenmektedir.

9/8/2026 tarihli ve 7594 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile;

- Tüm şehit ana ve babalarına bağlanan aylık toplamının, er ve erbaşlardan şehit olanların ana babalarında olduğu gibi asgari ücretten az olmaması sağlanmıştır.
- Terörle mücadele kapsamında gazi olan er, erbaş ve güvenlik korucuları ile aynı kapsamdaki şehit yakınlarının aylıkları artırılmıştır.
- Bakıma muhtaç ağır engelli gazilerin 2 asgari ücret tutarındaki bakım aylıkları yüzde 25 oranında artırılmıştır.
- 15 Temmuz darbe girişiminde malul kalmayacak şekilde yaralanan veya derece tespiti yapılmayan gazilerimize aylık bağlanması sağlanmıştır.
- 15 Temmuz ve terörle mücadelede yaralanıp malul sayılmayan ancak derece tespiti yapılanların aylıkları artırılmıştır.
- Terörle mücadelede yaralanıp malul kalmayanlara ilk kez aylık bağlanması ile ücretsiz ulaşım, elektrik ve su faturalarında indirim gibi sosyal haklar sağlanmıştır.
- Er erbaş gazilere mevcut durumda 41 yaşına kadar tanınan yeniden muayene olarak maluliyet derecesi yükseltebilme hakkı 55 yaşına çıkarılmıştır.

Bakanlık olarak şehit yakınları, gazi ve gazi yakınlarımız için tüm imkânlarımız seferber edilmekte olup her koşulda onların yanında olmaya devam edilecektir.